

02.12.2011. / 14:42

Autor: Deutsche Welle

O KLANJU

Koja je pouka ratova u bivšoj Jugoslaviji?

20 godina nakon ratova na prostoru bivše Jugoslavije se u Klagenfurtu održala konferencija o uzrocima - i posljedicama tih sukoba. Jer nacionalističko divljanje je ostavilo dubokog traga koji se vidi i danas.

- [Isprintaj](#)
- [Povećaj slova](#)
- [Smanji slova](#)
- [Podijeli na FB](#)

Srebrenica je ostavila neizbrisiv trag u životima mnogih

Trodnevnu konferenciju koju je sazvalo sveučilište Alpe-Adria iz Klagenfurta otvorio je njemački povjesničar Holm Sundhaussen, tvrdnjom kako smo u tim sukobima vidjeli strahovite slučajeve nasilja. Ali i kako se - na žalost - takvo nasilje može desiti svugdje na svijetu, ako se ispune određeni politički, ekonomski i psihološki čimbenici. Time on ističe činjenicu kako se to nasilje sustavno pripremalo u bivšoj zajedničkoj i zato smatra kako je veoma važna kronologija nasilja i zločina koji su se desili.

Nacionalizam nije bio uzrok - nego cilj

"Stvaranje psihološke napetosti kroz, na primjer, kultiviranje riječi genocid i kroz govor mržnje započeli su srbijanski političari i pisci, a tamo su stvorene i paravojne formacije koje su sijale strah i provodile zločine. Zločini i etnička čišćenja koja su se desila nakon toga, desila su se kao odgovor na to nasilje, jer nasilje uopće uzrokuje novo nasilje. Naravno, nasilje se ni u kojem slučaju ne smije relativizirati, ali je važno reći da su zločini počinjeni od strane bošnjačkih formacija imali druge motive od zločina koje su činile srpske formacije", smatra njemački profesor.

Sundhaussen se slaže s tvrdnjom Floriana Biebera, povjesničara sa sveučilišta u Grazu, kako nacionalizam zapravo nije bio uzrok rata u bivšoj Jugoslaviji: nacionalizam i nacionalna histerija je bio cilj onih koji su pripremali sukob, kako bi se, neki od njih sve do danas, održali na vlasti.

Gdje je civilno društvo - i novac za njega?

Sudionici konferencije povelili su i živu raspravu na pitanju, koliko se danas, dva desetljeća nakon ratnih sukoba, dospjelo u izgradnji civilnih društava u zemljama bivše zajedničke države. Prije svega je prevladao zaključak kako je novac, koji se ulagao u razne nevladine organizacije u zemljama bivše Jugoslavije, nije donio rezultate kakvi su se očekivali. Konstatirano je kako niz organizacija nije niti osnovano iz potrebe da se nešto promijeni i utiče na svijest društva, nego da se dođe do novca međunarodnih organizacija.

Christophe Solioz iz Centra za Europske integracijske strategije (CEIS) iz Ženeve, smatra kako nevladine organizacije moraju biti potpuno nezavisne, pa i od onih koji ih novčano pomažu i da bi trebale neposrednije utjecati na politički život zemalja u kojima postoje i djeluju. "Dobar primjer je Naša stranka u BiH, jer smo u njenim redovima imali i imamo jako puno sudionika civilnog života, što politici u tom slučaju otvara potpuno nove vidike i pristupe."